

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE
**pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2003
privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a
combustibilului nuclear uzat**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale:

La data de 19 decembrie 2013, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 378/2013 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive, precum și a Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, act normativ a cărei rațiune a fost aceea de a transpune, în legislația națională, a prevederilor cuprinse în Directiva 2011/70/EURATOM a Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

Directiva mai sus referită, a fost adoptată în scopul instituirii unui cadru comunitar pentru gospodărirea unitară și intergrată a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, rezultate din activitățile civile derulate la nivelul statelor membre în domeniul energetic, cercetare științifică, medicină, agricultură etc.

Cu toate că prin Legea nr. 378/2013, prevederile Directivei au fost transpuse corespunzător în cuprinsul diferitelor acte normative care reglementează cadrul normativ național aplicabil în materia gospodării deșeurilor radioactive, precum Ordonanța Guvernului nr. 11/2003 privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat și, respectiv Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, la o evaluare mai profundă, Comisia Europeană a apreciat că în procesul de transpunere au existat o serie de omisiuni, care au generat unele lacune de reglementare minore.

Astfel, din perspectiva Comisiei, legislația națională nu transpune întocmai unul dintre principiile fundamentale cuprinse la art. 9 din Directivă, respectiv acela potrivit căruia „...Statele membre se asigură că respectivul cadru

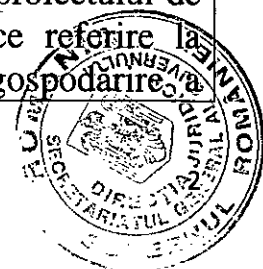

național impune asigurarea disponibilității unor resurse financiare adecvate atunci când sunt necesare pentru punerea în aplicare a programelor naționale menționate la articolul 11, în special pentru gestionarea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, acordând atenția cuvenită responsabilității generatorilor de combustibil uzat și de deșeuri radioactive”.

Prin „Scrisoarea de punere în întârziere – Încălcarea nr. 2018/2034”, înregistrată sub nr. SG-Greffe(2018) D/8098 din data de 18 mai 2018, Secretariatul General al Comisiei Europene a sesizat Ministerul Afacerilor Externe Român cu privire la transpunerea incompletă, în legislația națională, a unora dintre prevederile art. 9 și art. 12 din Directiva 2011/70. Pe cale de consecință, Ministerul Afacerilor Externe a notificat autoritățile române responsabile pentru gestionarea domeniului, respectiv Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive (ANDR), Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), precum și unele ministere care, între timp, au făcut obiectul reorganizării instituționale potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2019 (Ministerul Economiei, Ministerul Cercetării și Inovării și Ministerul Energiei). Notificarea Ministerului Afacerilor Externe sublinia necesitatea inițierii, în regim de urgență, a demersurilor necesare pentru alinierea integrală a cadrului normativ național cu reglementările comunitare.

Ca urmare a analizei aprofundate realizate de specialiștii români, a rezultat faptul că se confirmă aspectele formulate de către Comisie, în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 existând o dispoziție similară (referitoare la asigurarea resurselor financiare adecvate și disponibile la momentul oportun), dar aplicabilă exclusiv activităților de dezafectare a instalațiilor nucleare și/sau radiologice, proces pe care atât legislația internațională/comunitară (Directiva 2006/851/Euratom a Consiliului), cât și practica de specialitate îl privesc în mod distinct față de activitățile de gospodărire efectivă a deșeurilor radioactive și combustibilului nuclear uzat.

În urma discuțiilor tehnice purtate cu reprezentanții Comisiei, la Luxemburg, în cursul lunii august 2018, a reieșit necesitatea completării, în regim de urgență, a cadrului normativ național aplicabil gospodăririi deșeurilor radioactive, cu acea prevedere din Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului, indicată de către Comisie ca nefiind transpusă prin Legea nr. 378/2013. Prin adoptarea proiectului de act normativ se urmărește pe de o parte, alinierea deplină a legislației naționale la reglementările comunitare din domeniu, iar pe de altă parte, evitarea declanșării unei posibile proceduri de infringement, care ar putea conduce la impunerea de sancțiuni financiare în dauna statului român. În aceste condiții, se impune completarea cadrului normativ existent, în speță Ordonanța Guvernului nr. 11/2003, cu dispoziții referitoare la asigurarea acestor resurse financiare, în mod distinct, pentru activitățile de gospodărire a deșeurilor radioactive și combustibilului nuclear uzat. În spiritul proiectului de act normativ, sintagmele utilizate de legiuitor când acesta face referire la caracteristicile fondurilor financiare destinate activităților de gospodărire

deșeurilor radioactive, respectiv “disponibile și suficiente” și “la momentul oportun” au menirea de a arăta necesitatea asigurării acestor fonduri pentru a putea fi utilizate imediat ce contextul ori situațiile, atât cele planificate, cât și cele urgente, ar impune-o. Sintagma “momentul oportun” induce, în opinia inițiatorului, tocmai ideea de predictibilitate în ceea ce privește finanțarea unei anumite activități/proces, atunci când această finanțare este necesară, ținând cont, totodată de sensibilitatea domeniului nuclear și de potențialele riscuri asociate, care, potrivit normelor tehnice, trebuie abordate încă din faza inițială, neadmițându-se întârzieri.

2. Schimbări preconizate:

Proiectul de act normativ își propune să completeze reglementările în vigoare, astfel încât Directiva 2011/70/EURATOM a Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive să fie integral transpusă, evitându-se astfel impunerea de sancțiuni economice în dauna statului român, printr-o eventuală declanșare a procedurii de infringement.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

Impact macro-economic: Proiectul de act normativ nu are impact macro-economic.

Impact asupra mediului în afaceri: Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului de afaceri.

Impactul social: Proiectul de act normativ nu are impact social.

Impactul asupra mediului: Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului.

Alte informații: Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

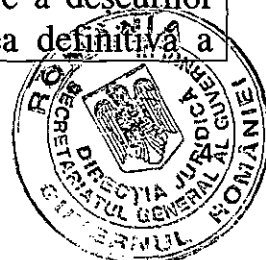
- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Medi a pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	

a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații						

Actualul cadru normativ național cuprinde deja, în mod explicit și fără echivoc, schemele de finanțare pentru activitățile de gospodărire a deșeurilor radioactive și combustibilului nuclear uzat, inclusiv depozitarea definitivă a

acestora, stabilind chiar, prin Hotărârea Guvernului nr. 1080/2007, cuantumul contribuțiilor financiare pe care generatorii de deșeuri radioactive trebuie să le achite, precum și modul în care aceste sume sunt colectate și gestionate.

De aceea, proiectul de act normativ nu instituie noi poveri financiare suplimentare nici în sarcina Bugetului de Stat și nici în sarcina bugetelor diferiților operatori economici sau titulari de autorizație, costurile existente și aprobate la momentul de față rămânând aceleași.

În concret, proiectul de act normativ urmărește detalierea unor norme juridice cu valoare de principii fundamentale, statuate de tratatele și convențiile internaționale la care România este parte și, redate fără echivoc, în cuprinsul lit. a) și b) ale art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/2003. Astfel, propunerea de reglementare se subscie atât principiului “generatorul de deșeuri radioactive plătește”, cât și celui al “responsabilității generatorului de deșeuri radioactive”.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare pentru aplicarea dispozițiilor proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie:

Proiectul de act normativ transpune în mod corespunzător art. 9 din Directiva 2011/70/EURATOM a Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității: Proiectul de act normativ transpune în mod corespunzător art. 9 din Directiva 2011/70/EURATOM a Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	Comentarii
Directiva 2011/70/EURATOM a	Se conformează	

Consiliului de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.		
--	--	--

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente:

- Tratatul privind Uniunea Europeană;
- Tratatului instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (EURATOM),

6. Alte informații:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente:

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) **Consiliul Legislativ** - Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.916/2020.
- b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării**
- c) **Consiliul Economic și Social**
- d) **Consiliul Concurenței**
- e) **Curtea de Conturi**

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ:

Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ a fost realizată prin publicarea acestuia pe pagina de internet a Agenției Nucleare și pentru Deșeuri Radioactive.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente:

Punerea în aplicare a prevederilor prevăzute în proiectul de lege va fi realizată de Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM - MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

TABEL COMPARATIV

cuprinzând
propunerile de modificare și completare a Ordonanței Guvernului nr. 11/2003 privind gospodărirea în siguranță
a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat

FORMA ACTUALĂ - TEXT ÎN VIGOARE	FORMA PROPUȘĂ	OBSERVAȚII
<p>„Art. 7 Titularii de autorizație au obligația de a gospodări în siguranță combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive rezultate prin funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice pe toată durata de exploatare utilă, precum și din dezafectarea acestora, în vederea depozitării lor definitive, în conformitate cu prevederile Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”</p>	<p>1. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 7 (1) „Instituțiile și autoritățile administrației publice centrale cu responsabilități în privința reglementării și elaborării de politici și strategii în domeniul gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, precum și organizațiile naționale, operatorii economici și titularii de autorizație implicați în procesele de gospodărire a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat, au obligația să asigure disponibilitatea resurselor financiare adecvate, atunci când acestea sunt necesare, pentru implementarea Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive”.</p> <p>(2) Titularii de autorizație au obligația de a gospodări în siguranță combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive rezultate prin funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice pe toată durata de exploatare utilă, precum și din dezafectarea acestora, în vederea depozitării lor definitive, în conformitate cu prevederile Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.</p>	<p>Forma inițială a propunerii de modificare a art. 7 din Ordonanță era: „Art. 7 (1) Statul român se asigură că legislația națională aplicabilă în materia gospodării deșeurilor radioactive impune asigurarea disponibilității unor resurse financiare adecvate, atunci când acestea sunt necesare, pentru implementarea Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, acordând atenția cuvenită responsabilității generatorilor de combustibil uzat și de deșeuri radioactive. (2) Titularii de autorizație au obligația de a gospodări în siguranță combustibilul nuclear uzat și deșeurile radioactive rezultate prin funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice pe toată durata de exploatare utilă, precum și din dezafectarea acestora, în vederea depozitării lor definitive, în conformitate cu prevederile Legii nr. 111/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.</p> <p>În cursul procedurii legale de avizare, interministerială, proiectul a suferit o serie de modificări ca urmare a propunerilor formulate de diferitele autorități publice interesate. Astfel, la data de 21.08.2019, Ministerul Afacerilor Externe a solicitat reformularea pct. 1 din proiect (articolul 7 al OG), în sensul: „Toate instituțiile implicate în procesul de gestionare a combustibilului uzat și al deșeurilor radioactive asigură disponibilitatea resurselor financiare adecvate, atunci când acestea sunt necesare, pentru implementarea Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind gospodărirea în siguranță a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, acordând atenția cuvenită responsabilității generatorilor de combustibil uzat și de deșeuri radioactive”</p> <p>ANDR a agreat sensul general al propunerii de reformulare a noii reglementări, implementând-o sub forma în care se regăsește în prezent. Precizăm că singura modificare față de propunerea MAE a constat în detalierea sintagmei</p>

		„Toate instituțiile implicate ...”, apreciind că astfel, reglementarea va obține un grad mai mare de concizie, în condițiile în care entitățile vizate de această normă nu sunt exclusiv instituții publice, ci și autorități ale statului (cu un statut juridic diferit de cel al instituțiilor) și, respectiv, agenți economici publici sau privați.
Articol nou	<p>2. După articolul 16, se introduce un nou articol, articolul 16¹, având următorul cuprins:</p> <p>„Art. 16¹ <i>Veniturile constituite în conformitate cu prevederile art.16 și gestionate în mod transparent în condițiile art. 14, lit. u), trebuie să fie disponibile și suficiente pentru a acoperi, la momentul oportun, costurile aferente punerii în aplicare a activităților cuprinse în programul național prevăzut la art. 8 alin. (4) și în Planul anual de activități prevăzut la art. 14, lit. b), în ceea ce privește depozitarea definitivă a deșeurilor radioactive și a combustibilului nuclear uzat.</i>”</p>	<p>Propunerea de completare a ordonanței cu un nou articol vizează implementarea/transpunerea integrală a principiului enunțat la art. 9 din Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului, principiu referitor la asigurarea disponibilității resurselor financiare și care, prin scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2018/2034, Comisia a apreciat că nu este transpus corespunzător în legislația națională. Precizăm că și anterior adoptării Legii nr. 378/2013 (prin care a fost transpusă inițial directiva în cauză) principiu enunțat era deja reglementat parțial, acesta referindu-se explicit numai la procesele de dezafectare a instalațiilor nucleare și radiologice, lăsând neacoperită cealaltă latură a managementului deșeurilor radioactive, respectiv activitățile de gospodărire și depozitare definitivă. Prin introducerea acestui nou articol, apreciem că voința legiuitorului comunitar este integral implementată și în legislația națională.</p> <p>Actuala formă a propunerii de reglementare a fost definitivată în urma consultărilor cu specialiștii Ministerului Energiei și cu titularii de autorizație.</p>
„Art. 25 Titularii autorizației nucleare au obligația de a finanța activitățile de colectare, sortare, tratare, condiționare, depozitare intermediară și transport în vederea depozitării definitive a deșeurilor radioactive generate din activitățile de exploatare, întreținere și reparații a instalațiilor nucleare și/sau radiologice.”	<p>3. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 25 (1) <i>Titularii de autorizație nucleară au obligația de a finanța activitățile de colectare, sortare, tratare, condiționare, depozitare intermediară și transport în vederea depozitării definitive a deșeurilor radioactive generate din activitățile de exploatare, întreținere și reparații a instalațiilor nucleare și/sau radiologice.</i></p> <p>(2) <i>Titularii de autorizație nucleară au obligația de a asigura disponibilitatea resurselor financiare adecvate atunci când sunt necesare pentru punerea în aplicare a</i></p>	<p>Modificarea articolului 25 are drept scop întărirea principiului transpus la art. 16¹, în sensul în care se impunea oferirea de substanță normei juridice.</p> <p>Actuala formă a propunerii de reglementare a fost definitivată în urma consultărilor cu specialiștii Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare.</p>

responsabilităților ce le revin în programul național, în special pentru gospodărirea combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, până la depozitarea definitivă a acestora

(3) Titularii de autorizație nucleară pentru unități nucleare electrice vor plăti anual o contribuție financiară calculată prin multiplicarea cantității nete de energie electrică produse anual cu un tarif în Euro/MWh, în vederea acumulării de fonduri necesare depozitării finale a deșeurilor radioactive generate.

(4) Titularii de autorizație nucleară pentru activități de cercetare nucleară, alte procese industriale și aplicații nucleare în medicină, vor plăti o contribuție financiară proporțională cu volume în m³, activitatea totală, tipul de radionuclid al deșeurilor radioactive, pentru acumularea de fonduri necesare depozitării finale a acestora.

(5) Pentru deșeurile radioactive al căror generator nu poate fi identificat sau nu mai există, responsabilitatea asigurării fondurilor financiare necesare depozitării finale a acestora revine statului român, prin Guvernul României.”